

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

МАТЕРІАЛИ

круглого столу до Дня юриста України

5 жовтня 2023 року

Біла Церква 2023

УДК 378-053:63:001:81:008:165(063)

Матеріали круглого столу до Дня юриста України (БНАУ, 05 жовтня 2023 р.). - Біла Церква, 2023. - 57 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Макарчук В.В., - к.юрид. наук, доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Відповідальний за випуск – **Макарчук В.В.** канд. юрид. наук.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей, подані Круглого столу з нагоди Дня юриста (Біла Церква, 05 жовтня 2023 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

СОКИРИНСЬКА О.А., канд. юрид. наук
завідувач кафедри публічно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет

ПОНЯТТЯ КОЛЕКТИВНОГО ПОКАРАННЯ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ПРАВІ

Стаття присвячена висвітленню проблемних питань, що виникають у міжнародному гуманітарному праві в зв'язку з настанням колективного покарання.

Ключові слова: колективне покарання, вбивство, репресалії, захист, Женевські конвенції.

Відповідно до Женевських Конвенцій 1949 року, колективне покарання є військовим злочином. Стаття 33 Четвертої Женевської Конвенції передбачає, що «ніхто не може бути покараний за правопорушення, що скоєно не ним особисто».[1] «Колективне покарання, так само як будь які засоби залякування чи терору, заборонені». [1]

Незважаючи на це, наприклад Ізраїль, не визнає, що Четверта Женевська Конвенція або Додаткові протоколи [2-3] розповсюджують свою дію де-юре й на Західний берег, але стверджує, що він дотримується усіх положень, які в ньому містяться і носять гуманітарний характер – до слова, не вказуючи які саме.

Під колективними покараннями укладачі Женевських Конвенцій мали на увазі вбивства в порядку репресалій, які вчинялись під час Першої та Другої світових війн. Під час Першої світової війни німці здійснювали масові страти причетних до спротиву бельгійських селян. За часів Другої світової війни нацисти, щоб придушити супротив, також практикували застосування певних форм колективних покарань. На цілі села, міста або райони покладалась відповідальність за будь які дії супротиву чи партизанських загонів. Саме з урахуванням цього у Конвенціях знову було закріплено принцип особистої відповідальності. В коментарях до Конвенцій, що їх дав Міжнародний комітет Червоного хреста йдеться про те, що всі сторони, які беруть участь у конфлікті досить часто застосовують «заходи залякування, щоб тероризувати населення» з надією попередити чи припинити ворожі дії. Але така практика однаково зачіпає як винуватих так й безневинних. Вона протирічить всім принципам гуманності та правосуддя.

Закони, що діють під час збройного конфлікту, розповсюджують аналогічні засоби захисту й на конфлікти не міжнародного характеру. Загальна 3 стаття Женевських Конвенцій 1949 року вимагає, щоб будь-якому покаранню передувало справедливий судовий процес, а Додатковий протокол II від 1977 року прямо забороняє колективні покарання. [3]

Окупація Ізраїлем Західного берегу відрізняється від будь якої іншої, оскільки вона продовжується протягом життя більш ніж одного покоління. Руйнування домівок палестинців на окупованих територіях здійснювалось регулярно. Частіш за все армія застосовувала цей захід, коли гинули від вибухів бомб ізраїльські цивільні особи. Офіційною причиною того, що армія руйнує домівки є те, що вони побудовані незаконно.

Друга міра забезпечення безпеки, що застосовується арією Ізраїлю є обмеження в пересуванні. Обмеження в пересуванні може сприйматися як покарання тими хто від нього страждає, але не обов'язково виступають формою колективного покарання. Воно може бути застосовано і як захід забезпечення безпеки, що використовується при виникненні загрози. Але є доктринальна думка, що напівпостійні обмеження межують з колективним покаранням.

Список використаних джерел

1. Женевська Конвенція про захист цивільного населення під час війни. Женева, 12 серпня 1949 р. *Четверта Женевська Конвенція (1949)*. – Електронний ресурс. – режим доступу: <https://www.icrc.org/rus/resources/documents/misc/geneva-convention-4.htm>

2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text

3. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів не міжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 року. URL: – Електронний ресурс. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text

УДК 340

ЛЮБЧЕНКО О.О., студент 1 курсу ОП «Право»

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗМІСТ

Бровко Н. І. Підвищення рівня довіри до судової влади як основний напрям реформування судової системи в контексті розбудови України та євроінтеграції.....	3
Сімакова С. І. Здатність застосовувати знання з кримінально-процесуального права юристами у практичній діяльності.....	5
Малишко І. В. Міжнародна практика застосування інституту медіації.....	8
Бойко І. О. Роль нотаріусів у розбудові держави в умовах євроінтеграції.....	10
Сморода П. О. Запровадження платних камер у СІЗО як етап євроінтеграції України.....	12
Ярмолюк М. С. Роль адвокатів у розбудові держави в умовах євроінтеграції.....	14
Макарчук В. В. Роль юристів у реформуванні сектору національної безпеки і оборони як складової євроінтеграції України.....	16
Мельник Л. М. Ідеї української державності Андрія Шептицького у формуванні світоглядно-патріотичної та державницької позиції юристів.....	19
Шевченко Д. М. Культура-як консолідуючий чинник державотворення України.....	21
Сокиринська О. А. Поняття колективного покарання у міжнародному гуманітарному праві.....	24
Любченко О. О. Роль судової системи в розбудові української держави в умовах євроінтеграції.....	25
Міщенко Я. О. Роль і значення юристів в розбудові української держави в умовах євроінтеграції.....	27
Бастюченко Д. Є. Роль юристів в розбудові української держави європейського зразка.....	29
Линник Т. В. Концептуальні підходи до диференціації прав і свобод людини і громадянина.....	30
Дмитренко М. О., Кудря А. В. Конституційна скарга: досвід впровадження та проблемні питання.....	33
Ломакіна І. Ю. Проблема реалізації права на працю молоді під час воєнного стану в Україні.....	39
Терещук М. М. Корпоративна юриспруденція: умови євроінтеграції та роль юристів в цьому процесі.....	42
Пашенко В. В. Міжнародне співробітництво та дипломатія: аспекти співпраці з міжнародними партнерами та важливість дипломатичних зусиль у контексті євроінтеграції.....	44